

C* Music Player

Dnes si představíme jeden sympatický hudební přehrávač pracující v textovém režimu s podporou velkého množství hudebních formátů a pohodlným způsobem ovládání.

29.5.2012 17:00 | [David Adamczyk](#) | přečteno 3027x

[C* Music Player](#) zkráceně cmus, je hudební přehrávač pracující v textovém režimu. Mezi jeho základní vlastnosti patří podpora velkého množství formátů Ogg Vorbis, MP3, FLAC, Musepack a další. Jako výstupní pluginy podporuje většinu známých řešení, se kterými se běžně uživatel setká. Překvapit může podpora [RoarAudio](#), waveOut přehrávání MP3 a Ogg streamů, definování fronty hudebních souborů určených k přehrávání, nebo podpora spolupráce s hudebními servery [Last.fm](#) nebo [Libre.fm](#) a ovládání ve stylu textového editoru Vi.

Instalace

podporovány jsou snad všechny distribuce GNU/Linuxu, BSD systémy, MacOS X a cmus je možné provozovat také v prostředí Cygwin. Instalovat je možné jak z distribučního balíčku, tak stažením zdrojových kódů z oficiálních webových stránek projektu, případně z gitu pomocí příkazu:

```
git clone -b pu git://gitorious.org/cmus/cmus.git
```

Pokud jste se rozhodli pro kompilaci ze zdrojových kódů doporučuji prohlédnout

možnosti kompilace příkazem:

```
./configure --help
```

poté můžete pokračovat

```
./configure  
make  
sudo make install
```

jestliže jste povolili výchozí prefix pro instalaci budou nainstalované soubory pravděpodobně umístěny v následujících adresářích:

- `/usr/bin/cmus` - samotný přehrávač `cmus`.
- `/usr/bin/cmus-remote` - utilita pro ovládání běžící instance `cmus`. Umožňuje provádět činnosti jako přeskokování skladeb, pauza, modifikace playlistu a podobně. Pravděpodobně pro něj najdete využití ve skriptech, nebo si pro jednotlivé příkazy můžete namapovat klávesové zkratky, nebo je volat například prostřednictvím menu svého oblíbeného okenního správce.
- `/usr/share/cmus/` - slouží pro uchovávání grafických témat a konfiguračních souborů
- `/usr/share/man/` - zde nalezneme manuálové stránky, později je můžeme vyvolat příkazem `man cmus` - pro manuál programu `cmus`, `man cmus-remote` pro manuál vzdáleného ovládání a `man cmus-tutorial` pro tutoriál.
- `/usr/share/doc/cmus/examples/` - zde se nachází ukázkový skript `cmus-status-display`, doporučuji tento skript prozkoumat v případě že potřebujete s `cmusem` skriptovat, tento skript umožňuje získávat některé informace z běžící instance `cmusu`.

Pohledy jednotlivých činností

Protože je `cmus` program pracující v textovém režimu, kde není možné provozovat různé klikací prvky známé z GUI aplikací používá `cmus` pro oddělení kontextu práce různé režimy. Tyto režimy se mohou lišit podle toho zda pracujete například s playlistem, nebo procházíte knihovnu medií, případně provádíte nějaká nastavení. V prostředí `cmusu` se tyto režimy nazývají pohledy. Můžete se během práce mezi pohledy libovolně přepínat, tak jako se přepínáte mezi okny aplikace v GUI. Program `cmus` zvládá celkem 7 pohledů, mezi těmito pohledy se můžete přepínat pomocí klávesových zkratk `1 - 7`. To na jakém pohledu se právě nacházíte je zobrazeno v horním stavovém řádku. Následně si vysvětlíme jednotlivé pohledy podrobněji:

1. **Library view** - zobrazení všech hudebních souborů, které jsou dostupné v knihovně. Mohou být tříděny v artist/album stromové struktuře. Jednotliví umělci jsou tříděni abecedně, alba jsou tříděná dle jednotlivých let.
2. **Sorted Library view** - zobrazení obsahu tak jako u prvního pohledu, ale seznam bude tříděn dle kritérií uživatele.
3. **Playlist view** - zobrazí editovatelný playlist s editovatelným tříděním
4. **Play queue view** - Zobrazuje frontu hudebních souborů, které budou

přehrávány.

5. **Browser** - procházení adresářů

6. **Filters view** - Uživatelem definované filtry

7. **Settings view** - Seznam, klávesových zkratk, příkazů a nastavení.

Práce s přehrávačem

První spuštění

Po prvním spuštění cmus je otevřen pohled *Library view*. Všechny funkce implementované v *cmusu* mohou být volány pomocí příkazu v příkazovém řádku, nebo mohou být namapovány na příslušnou klávesovou zkratku. Pro vyvolání příkazového módu zadejte `:` (znak dvojtečka, tak jako v textovém editoru VIM). Pro vykonání příkazu zadejte Enter, nebo pro zrušení klávesu Esc. Použití Up/Down šipek můžete procházet historií příkazů, historie je mimochodem uložena taktéž v souboru *command-history*. Použitím TAB doplňujete text.

Přidání hudebních souborů

Před samotným přehráváním hudby musíte nejprve přidat do přehrávače nějaké hudební soubory. Toto je možné provést příkazem `:add /cesta/hudba`, nebo se stiskem klávesy 5 přepnete do pohledu prohlázeče souborů, kde můžete procházet jednotlivé adresáře a přidat vybrané hudební soubory. Pro pohyb v prohlížeči souborů používejte šipky (nebo klávesy *j/k* a klávesu Enter a Backspace, pro vstup do adresáře nebo návrat z aktuálního adresáře. Vybrané soubory přidáte stisknutím klávesy *a*. Během procházení hudebních souborů

nemusíte mít obavy, cmus nepřesouvá, neduplikuje a nemění vaše soubory. Pouze si uchovává metadata (styl, umělec,..) a informace o tom, kde se soubory nacházejí. Jestliže jste s výběrem hotovi použijte příkaz **:save** a proveďte jej stisknutím tlačítka Enter. Následně se můžete přesunout do pohledu knihovny hudebních souborů stiskem tlačítka 2.

Přehrávání

Šípkami nahoru a dolů vybíráme skladbu, kterou chceme přehrát. Výběr skladby potvrdíte klávesou Enter. Samotné přehrávání můžete ovládat několika dalšími klávesami. Stiskem šipky doleva nebo doprava posouváte skladbu o 10 sekund, stiskem < nebo > posouváte zpět nebo vpřed o 1 minutu. Stiskem klávesy c skladbu zastavíte. Cmus má několik zajímavých voleb pro určení přehrávané skladby. Aktuální stav tohoto nastavení je zobrazen v pravém spodním rohu. Nejprve je zobrazeno, která kolekce skladeb je přehrávána. Stiskem tlačítka m přepínáte mezi dalšími volbami. Stiskem | cmus zobrazí stav tří přepínačů. Jsou zobrazeny vždy přepínače jejichž funkce je právě aktivní.

- **[C]ontinue** - když je tento přepínač vpnut, cmus nebude přehrávat další skladbu po skončení. Toto nastavení přepínáte stiskem kombinace kláves *shift-C*
- **[R]epeat** - jestliže je tato volba povolena včetně volby "Continue" bude skupina skladeb přehrávána pořád dokola. Stiskem klávesy r přepínáte toto nastavení
- **[S]huffle** - přehrávání skladeb v náhodném pořadí. Toto nastavení změníte stiskem klávesy s.

Fronta a playlist

Správa fronty slouží k změně pořadí přehrávaných skladeb, aniž byste museli přerušovat právě hrající skladbu. Toto jednoduše provedete nastavením kurzoru na skladbu kterou chcete přehrát jako následující a stisknete klávesu e. Stiskem klávesy 4 zobrazíte pohled na frontu. Tento pohled funguje podobně jako standardní pohled na knihovnu skladeb. Hlavní rozdíl je však v tom, že můžete změnit pořadí skladeb pomocí kláves p a P. Jestliže stisknete klávesovou zkratku *shift-D* odeberete skladbu z fronty. Když je cmus připraven hrát následující skladbu bude skladba odebrána z horní pozice fronty.

Playlist pracuje opět obdobně jako knihovna skladeb. S výjimkou že můžete nastavovat pořadí skladeb ručně. Na playlist se přepnete stiskem klávesy 3. Ovšem předtím musíte do playlistu přidat nějaké skladby. Přepněte se zpět na pohled knihovny skladeb klávesou 2, vyhledejte skladbu, kterou chcete přidat a stisknete klávesu y pro přidání skladby do playlistu. Poté se přesuňte do pohledu playlistu stiskem klávesy 3. Stejně jako u fronty můžete pomocí kláves p, P a D přesunovat a mazat skladby v playlistu. Poznámka: změna pohledu neznamena že cmus bude hrát dále. Přehrávání z playlistu zapnete stisknutím klávesy Enter na jedné z příslušných skladeb v playlistu. Pro přepnutí režimu bez přerušování

hrající skladby použijte klávesovou zkratku *shift-M*.

Hledání skladeb a úprava playlistu

Vyhledávací mód funguje podobně jako příkazový režim. Pro vstup do vyhledávacího režimu stiskněte klávesu / a napište hledaný výraz. Stisknutím n přecházíte na další záznamy, stisknutím N přecházíte na předchozí záznamy. ? slouží pro zpětné prohledávání. V pohledu 1 až 4 jsou porovnávání umělci, alba a názvy. Napsáním //Slovo prohledáváte pouze umělce nebo ?? prohledáváte pouze alba v pohledu 1. V pohledu 2 - 4 prohledáváte názvy. Dále je popsána editace playlistu. Výběr hudebního souboru provedete klávesou space. Výběr je možné provádět pouze v pohledech 2 až 4. Kopírování hudebních souborů mezi pohledy je možné provádět pro označené hudební soubory mezi pohledy 1 až 5.

- **a** - kopíruje hudební soubor do knihovny
- **y** - kopíruje hudební soubor do playlistu
- **e** - přidá hudební soubor do fronty
- **E** - předřadí hudební soubor ve frontě

Přemístění hudebních souborů: V pohledu 2 až 4 můžete přenášet skladby mezi seznamem. Přenášení je zakázáno je-li zapnuto automatické třídění. Stisknutím p přenesete označenou skladbu na místo skladby. P přenesete za vybranou skladbu. Odstranění Stidkem klávesy D nebo příkazem delete provedete odstranění vybrané skladby z aktuálního pohledu (1 - 4).

Nastavení

Cmus umožňuje provést jednoduše změnu nastavení. Stiskněte klávesu 7 pro rychlý přehled o aktuálně nastavených klávesových zkratkách. Pro změnu nastavení klávesové zkratky, ji pouze vyberte pomocí kláves se šipkou nahoru a dolů. Stiskněte klávesu Enter, bude vybrán příslušný příkaz, který chcete editovat.

```
Beastie Boys - Solid Gold Hits - Ch-Check It Out (2005)
Settings
common u      update-cache
common up     win-up
common v      player-stop
common x      player-play
common y      win-add-p
common z      player-prev
common {      vol -1% -0
common }      vol -0 -1%

Unbound Commands
-----
add
bind
cd
clear
colorscheme
factivate
filter
fset
help

Boys - Solid Gold Hits - 3. Ch-Check It Out          2005
. 00:00 / 03:10 - 5:58:29                          all from library | RS
```

Ukončení

Jestliže chcete skončit zadejte příkaz `:q` a stiskněte Enter. Následně bude cmus ukončen, nastavení, knihovna a fronta budou uloženy.

Závěr

Pokud preferujete aplikace pracující v textovém režimu doporučuji cmus vyzkoušet. Možná oceníte elegantní práci s přehrávačem založenou na pohledech, pohodlné ovládání pomocí klávesových zkratk a možnost ovládání běžící instance přehrávače externí utilitou. Díky tomu můžete například cmus ovládat ze svého mobilního telefonu s [androidem](#).

Online verze článku: http://www.linuxsoft.cz/article.php?id_article=1932